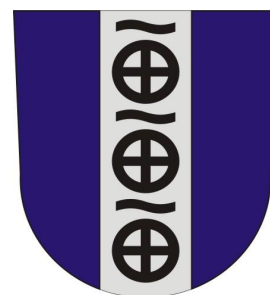

Viru-Nigula Teataja

Hind 0,2 €

nr 8 (210) september 2016

Jälle kooli !

Sel õppeaastal lähevad Vasta Kooli I klassi:

1. Kenert Järvi
 2. Kirke Kleer Kaasik
 3. Thor Lembit Kajar
 4. Johann Ruben Kees
 5. Riko Kepar
 6. Ketlin Kivioja
 7. Rando Leinbock
 8. Jan Pent Lilleorg
 9. Getter Mets
 10. Armin Möttus
 11. Otto Mölder
 12. Maibrit Odar
 13. Martin Palk
 14. Sireli Saapar
 15. Helena Taal
 16. Robin Tetto
 17. Erki Truss
 18. Rasmus Türkel (Kunda ÜG)
- Klassijuhataja: Heidi Johanson

Kooliminevatele lastele toimusid augusti eelviimasel nädalal suvepäevad, kus külastati juba traditsiooniks saanud asutusi: muuseumi, spordisaali, raamatukogu ja loomulikult tulevast koolimaja. Muuseumis toimus ka väike koolikatsumine, raamatukogus võtsid lapsed vastu Pipi, Nilsson ja Annika, spordisaalis võisteldi ja harjutati ka laulmist. Eelviimasel päeval käidi Tallinna loomaaia sünnipäeval. Kõikidele lastele kingiti Vasta Kooli koolilipsud.

Tulevased koolijütsid muuseumi trepil. Foto Ervin Lember

Vasta Koolis alustab sel õppeaastal kooliteed 111 õpilast, koolis töötab 16 õpetajat.

2016/17 õppeaasta koolivaheajad on: sügisvaheaja 22. okt. – 30. okt; talvevaheaja 23. det. – 8. jaan; kevadvaheaja 18. märts – 26. märts; suvevaheaja 7. juuni – 31. aug

Külas sõprusvallal

5. – 7. augustini käis Viru-Nigula valla delegatsioon külas meie sõprusvallas Karvias.

Seekord kutsuti meid külla traditsiooniliseks ajaks ehk Karvia Päevadeks, mis toimuvad augusti esimesel nädalavahetusel.

Karviasse minnes oleme ikka kaasa viinud külakosti meie esinejate näol. Seekord käis Viru-Nigula näitering etendusega „Jaagup Kõuemürin ehk vana mereröövel lapsehoidjaks“.

Tagasiside tõestas, et ka eestikeelne lavatükk võib arusaadav olla – emotsioonid ja kehakeel on ikka sama.

Lugu aitas soomlastele arusaadavamaks teha ka Rauni Virtaneni väike soomekeelne tõlge-sisukokkuvõte.

Laupäevaseks sihtkohaks oli ühine külaskäik Seinajoe elamumessile. Meile oli see esmakordseks kogemuseks, kuna ➔

taolisi messe Eestis ei korraldata. Messi tegi omanäoliseks see, et valmis ehitatakse terve linnaosa, kus iga maja on eriprojekti alusel tehtud. Majade juurde ehitatakse ka terve taristu – abihooned, teed, haljastus jne. Külastajad saavad kõndida majast majja ja uudistada moodsaid hooneid ja sisustusi. Skandinaaviamaades on sellised messid väga populaarsed. Õhtul saime osa Itaalia muusikute kontserdist. Elamus oli vägev – kuus meest esitas laule Itaalia rahvamuusikast kuni tänapäeva popini. Pühapäeval oli laadapäev. Kui varasematel aastatel pidasid karvialased laata rahvamaja kõrval oleval

platsil, siis nüüd on laata nii suureks paisunud, et selleks oli kinni pandud Karvia kesktänav. Enne laadale minekut toimus Karvia kirikus jumalateenistus, kus teenisid Karvia kirikuõpetaja ja Viru-Nigula kirikuõpetaja Ahti Bachblum. Peale teenistust kandis Ahti Bachblum oreil ette Hillar Vimbergi oreლისოლო. Kui sel nädalavahetusel oli meie ilm üsna vesine, siis kõik kolm päeva, mil me Karvias olime, saatis meid päike. Vihma saime ainult sõidu ajal, välüirituste ajal näitas ilm oma helgemat palet.

Karvia sõpru on alati tore külastada. Kuigi me oleme seal käinud juba üle kahekümne aasta, oskavad võõrustajad meid ikka üllatada põneva ja omanäolise kultuuriprogrammiga, olgu see siis suitsusaun ja lõke püstkojas või meelikõitvad kontserdid ja ahhetamapanevad messielamused.

Meid võttis vastu vallavanem Tarja Hosiasluoma, volikogu esimees Voitto Raita-aho, vallavalitsuse esimees Jukka Ohrankämmen jt. Tõlgiks oli meie valla ammune tuttav Arja Honkanen. Huvastijätulõunal kutsusime Karvia delegatsiooni külla aprilli lõpuks, et viia külalised Tartusse, maamessile. **Marit Laast**

RAHVAKALENDER

September – sügiskuu, jahikuu, pohlakuu, mihklikuu

Sügistööde aeg, käis veel odra ja kaera lõikus. Kari hakkas öösel kodus käima, viidi ädalale sööma. Toideti mesilasi ja püüti vähki. Hakati sisetöid tegema – rehepeksu ja kedruseid. Valmistuti kalapüügiks ja jahilkäimiseks. Hakati vaikselt ka hingedeaja peale mõtlema. Tänapäeval peetakse hingedeaga (jaguaega) vaid nädal enne marrasepäeva, kuid tegelikult algas see 4 – 7 päeva peale sügist pööripäeva.

Peeti Metsaia ja Metsaema tänapühi. Hundid said oma noosi kätte, sest Metsaia võttis neilt päitsed peast, andis vaba voli metsast välja tulla, et poegi murdma õpetada. (A. Heintalu)

1. september – teadmispäev

Uuem. Lapsed lähevad kooli teadmisi saama ja õpetajad neile teadmisi andma. On lipupäev. ➔

8. september – ussimaarjapäev

Neitsi Maarja sündimise püha. Rahvusvaheline kirjaoskuse päev. Päeva tuntakse ka väikese maarjapäevana.

Juba 7. sajandist alates peetakse 8. septembrit kui Maarja sünnipäeva tähtsaks ja suureks pühaks, seda peamiselt katoliiklaste seas. Luterlikus kirikus on päev pühana teisejärguline, sellest ka nimi „Pissuke Maria“.

Vanarahva uskumiste järgi lähevad nüüd rukkiussid oma urgu.

Septembri teine pühapäev on **vanavanemate päev**, uuem püha.

„Sellel päeval käiakse vanavanematel külas. Kõige suuremas toas kaetakse laud, kus on tort.

Vanadega käiakse saunas, hotellis, ka haul, kui nad surnud on. Kui pidu on, siis esinetakse, loetakse luuletusi ja lauldakse neile. Kui koos elatakse, tuuakse vanavanematele kas kommikarp või muud, näiteks lilled. Lauale pannakse paremat sööki. Kes kaugel elab, neile helistatakse“. (3. kl lapsed, küsitles Hiie Kivilo)

21. september – sügisene madisepäev, maopäev Apostel ja evangelist Matteuse püha.

Rahvusvaheline rahupäev, uuem.

Päeva teatakse rohkem seoses madisepäeva lahinguga, mis toimus 1217 a.

See on päev enne pööripäeva, kus pöörati tähelepanu madudele ja ilmale. Maod pidid juba mättas olema ja kui leiti metsast veel mõni, siis toodi ta majaaniks – viljakuse, armastuse ja rikkuse sümboliks, kaitsehingeks.

Madisepäeva kombestikud olid tähtsad kõik ussid, mitte ainult maod. Sellel päeval ei tohtinud keegi jahil käia, metsas tuld teha, puid raiuda ega kala püüda. Veristati loomi, lõpetati mõdu- ja õlletegu. Siis austati ka madu, kellele viimast korda sellel aastal pandi piimatass lõunapoolse trepi läänepoolsesse ossa – oli ju madu Metsaisa silmadeks ka koduõuel.

22. september – sügisene pööripäev

Metsaema, Metsaisa ja Marjaema tänapäev (22. – 24. sept.)

Vastupanuvõitluse päev (uuem).

„Toimus ohvripidu ja kolm päeva ei tehtud tööd.

Viljad pidid olema koristatud, töö kolis metsa – pähklid, metsamarjad, pohlad, jõhvikad ja seemned oli vaja üles korjata.

Pööripäeva ajal käisid külalised või käidi ise külas kui kutsuti, aga võis minna ka kontvõõraks. Peod tuli alati tagasi teha ja need kestsid ikka 2 – 3 päeva, mis oli väga kulukas. Tihti tuli ohvriloomad osta ja jäädi pikaks ajaks võlgu. Võlg tuli tööga tasa teha. Peo tagasitegemine oli auasi,

sest sellist häbi ei tahtnud ükski pere, et teda ei kutsutud küla pidudele.

Sellesse aega kuulus ka sügisene laad, mille juurde käis kõrtsis istumine ning lepingutest lahtiütlemine.

29. september – mihklipäev

Peaingel Miikaeli ja kõigi inglite püha.

„Peaingel Miikael on taevaste sõjavägede juht, kes võitis lahingu Luciferiga ning valvab taevast põrguvägede eest. Meie rahvaluulekogudes leidub päris palju teateid arvamisest, et just 29.

septembril olla vanakurat taevast alla visatud.

Miikaeli teine tähtis amet on viimsepäevakohtus õigluse kaalude hoidja olla nii, et ta on ka apteekrite kaitsja.“ (L. Vahtre)

Sellest tulenevalt kannab päev kohtupäeva ja kättemaksu varjundit, tuletab meelde, et tegude kohta tuleb aru anda. Siit omakorda on vanarahval hea ütlemine „igal oinal oma mihklipäev“ ja tegelikult ka kaotasid paljud oinad sel päeval elu.

Sääskede elujõud raugab, sest muidu vanarahvas ütleb: „Sääsk on mees mihklipäevani“; „Kui mihklipäeval on leht puus, siis jüripäeval on rohi maas“; „Kui mihklipäeval leht läinud, siis ka maarjapäeval lumi läinud“.

Mihklipäeval jälgiti loomi – kui neil koju tulles olid kõrred suus, siis oli karta talvel loomatoidu lõppemist.

„Kuiv mihklipäev kuulutab kuiva sügist, märg aga pehmet talve. Kui mihklipäeval on tuul lõunast, ei ole enne jõulu reeteed oodata, kui aga idast või põhjast, tuleb varsti lund.“

„Mihklipäevaks pidi olema naeris koopas ja naine toas“, ütles Elise Rätsep. „Kartulinoppijate palk langes sellest päevast, sest päev oli lühem“, lisas ta.

Tundub, et mihklipäev on üks armsamatest tähtpäevadest rahva seas. Tänapäeval jääb olude sunnil suurem oinatapmine ära, kuna linna poodides saab lambalihatükikese ikka osta päeva tähistamiseks.

September on kartulivõtukuu. Suvi saab läbi, ent ilm võib veel vananaistesuviselt soe olla. Nagu maalipintsliga värvitud punased õunad ripuvad lookas okstel, pähklid saavad küpseks, vahtral tuleb sünnipäev. Meile peatoiduse andnud maa läheb puhkusele, karge mullasegune õhk hõljub ta kohal ning taamal on reas nagu meigitud piigad kirkastes toonides puud.

Käes on kaunis sügis.

Heili TARJAN

A. Heintalu „Estide (tšuidide) hingestatud ilm“
L. Vahtre „Maarahva tähtraamat“

Kohalike omavalitsuste ühinemise seisust

Head vallakodanikud! Vabariigi valitsus üritab taas läbi viia haldusreformi. Ajaloos juba seitsmendat korda. Seekord on jõutud seadusenigi, mis hakkas kehtima 01.07.2016. Viru-Nigula vald ei jää sellest reformist kõrvale, kuna seaduses ette nähtud minimaalset elanike arvu meil ei ole. Sestap oleme kahe naaberomavalitsusega pidamas võimaliku ühinemise läbirääkimisi.

Kunda linnavolikogu tegi oma 22. veebruari 2016. a otsusega nr 10 ettepaneku Viru-Nigula, Vihula, Aseri, Haljala ja Sõmeru valdadele algatada haldusterritoriaalse korralduse ja piiride muutmise eesmärgiga ühe omavalitsuse moodustamine kuue omavalitsuse baasil.

Viru-Nigula vallavolikogu nõustus oma 21. aprilli 2016. a otsusega nr 10 alustama läbirääkimisi. Samasisulise otsuse tegi ka Aseri vallavolikogu. Aprillis 2016 tegid Haljala ja Vihula vallavolikogud otsuse nõustuda läbirääkimiste alustamisega pärast vastavate seaduste vastuvõtmist riigikogus. Sõmeru vald vastas ettepanekule eitavalt, põhjendades seda juba käivate läbirääkimistega Sõmeru ja Rakvere valdade vahel. Artikli kirjutamise hetkeks (s.o 12.08.2016) on teada, et Vihula vallavolikogu on teinud täiendava otsuse 11. augustil 2016 ja selle sisuks on alustada ühinemisläbirääkimisi muuhulgas Kunda linna ning Viru-Nigula ja Aseri valdadega.

Kuna Haljala ja Vihula vallavolikogud olid asunud läbirääkimisi pidama Kadrina vallaga, alustasid Kunda linn, Viru-Nigula ja Aseri ühinemisläbirääkimisi kolmekesi.

Läbirääkimise alguseks võib lugeda 2016. aasta 28. juunit, mil Kunda linna, Viru-Nigula ja Aseri valdade ühinemisläbirääkimiste juhtkomisjonid esimest korda ühise laua taga kohtusid.

Esimese kohtumise eesmärgiks oli paika panna läbirääkimiste kulg ja teemavaldkonnad koos vastutajatega. Lepiti kokku viie teemakomisjoni moodustamise põhimõtetes. Komisjoni kuulub kolm liiget, - üks igast vallast -, sh juhtisik.

Teemakomisjonid on järgmised:

- 1) Hariduskomisjon – juhhib Riho Kutsar
- 2) Sotsiaalkomisjon – juhhib Uno Trumm
- 3) Finants- ja arenduskomisjon – juhhib Helen Ruberg

- 4) Majanduskomisjon – juhhib Koit Oras
- 5) Kultuuri-, spordi- ja seltsitegevuse komisjon – juhhib Raido Tetto.

Komisjonide koosseisud on leitavad veebilehel **haldusreform.kunda.ee**.

Teine juhtkomisjoni koosolek toimus Aseris. Seal lepitati kokku esialgses ajagraafikus, teemakomisjonide töökorralduses, ametliku ühinemisteemalise veebilehe loomises. Samuti oli päevakorras uue, võimaliku omavalitsuse nime küsimus. Iga komisjoniliige sai võimaluse pakkuda oma nimekandidaat. Sõelale jäi kolm esialgset kandidaati:

- 1) Ranna-Viru vald;
- 2) Viru-Nigula vald;
- 3) Mahu vald

Pakutud nimede puhul arutati nende ajaloolise tausta ja sobivuse üle. Lepiti kokku, et Uno Trumm koostab ülevaate nimede ajaloo ning tutvustab seda komisjonile. Täna on võimalik kõigil soovijatel nende nimede ajalooa tutvuda aadressil **haldusreform.kunda.ee**.

Veebileht **haldusreform.kunda.ee** saab olema ühinemisläbirääkimiste temaatikaga seonduva informatsiooni ametlikuks levitajaks. Sinna lisatakse nii juhtkomisjoni kui ka teemakomisjonide koosolekute protokollid, taustinformatsioon, õigusaktid ning muu asjakohane teave.

Täna on toimunud ka juhtkomisjoni kolmas koosolek, mis leidis aset 11. augustil Kundas. Koosolekul tutvustasid teemakomisjonide juhtisikud, kui kaugemale ja milliste teemadega on komisjonides tegeletud ning millistele tulemustele on jõutud. Samuti täpsustati ühinemise ajagraafikut ning arutati erinevate väga oluliste küsimuste üle, näiteks valla keskuse asukoht, ääremaastumise takistamine, valimisringkondade arv, volikogu liikmete arv, nime valimine, ametnike ja töötajate saatus jms.

Keskuse, n-ö vallamaja asukoha teemast koorus välja, et praeguseks on laual kaks võimalikku asukohta: Viru-Nigula alevik ja Kunda linn. Argumentideta ei saa sellist otsust langetada. Tehti ettepanek, et järgmiseks või ülejärgmiseks koosolekuks tuleb oma eelistust põhjalikult argumenteerida. ➔

Ühisvalla nime osas lepiti kokku, et kõik kolm praegust nimekandidaati saadetakse arvamuse saamiseks kohanimenõukogusse.

Natuke ka ajakavast. 15. oktoobril 2017 toimuvad järgmised kohalike omavalitsuste volikogude valimised. Selleks ajaks peavad omavalitsused vastama haldusreformi seaduses sätestatud miinimumkriteeriumitele.

Käesoleva aasta lõpuks peavad vallavolikogud heaks kiitma ühinemislepingu ning esitama maavanemale ühinemise otsuste taotluse. Vabariigi valitsus peab hiljemalt 01. veebruar 2017 kinnitama määruse omaalgatuslike ühinejate kohta.

Meie ajakava kohaselt peaks ühinemislepingu esmane versioon valmima 2016. aasta septembri lõpuks või oktoobri alguseks. Oktoobri lõpus korraldatakse rahvaküsitlus. Millises vormis, seda

Ei oska hetkel öelda. Viru-Nigula valla komisjoniliikmete eesmärk on saavutada parim võimalik tulemus nii Viru-Nigula vallale kui ka siinsetele elanikele. Püüame säilitada meie inimeste jaoks kõik need objektid, asutused, toetused ja teenused, mis meil täna toimivad. Ma usun, et kui meie elanike jaoks midagi kardinaalselt ei muutu, siis on see juba haldusreformi kontekstis suur võit.

Suunan veelkord tähelepanu sellele, et oleme loonud veebikeskkonna **haldusreform.kunda.ee**, kust on võimalik saada kõige adekvaatsemat ja ametlikku informatsiooni meie läbirääkimiste seisust.

Anname läbirääkimistel endast parima ja eks tulevik näitab, kas Vabariigi Valitsuse järjekordne haldusreformi katse saavutab seatud eesmärgid või mitte.

Raido TETTO, vallavanem

Viru-Nigula rahvajooks

21. augustil toimus 17. Viru-Nigula rahvajooks. Ilm oli väga ilus ja jooksjaid soosiv. Kõikide distantside peale oli kokku 165 osalejat.

Ilma ajavõtuta oli lisaks veel 150m jooks kõige väiksematele, kus oli kokku 16 osalejat.

Sel aastal kasutati uut kiibistatud rinnanumbritega ajavõttu, mis on kasutusel ka suurtel jooksudel nagu Ööjooks ja SEB Tallinna Maraton. See on tehnoloogilised suur samm edasi ning sai võimalikuks tänu heade toetajate ja Viru-Nigula Valla Toetusgrupi toetusele.

Viru-Nigula jooksjatest olid parimad:

7,5 km – Asko Kuusalu; Kristjan Kokk, Lauri Ehrenpreis, Marti Kees, Tiit Šumanov, Raido Tetto.

Naistest olid kiiremad Riina Tiimus, Marju Kees, Maie Mölder.

3,3 km – Kaidi Jagant ja Madis Järvepere-Luik.

1 km – Kaili Jagant, Margo Jagant, Kairi Jagant, Kerttu Rikkolas, Rasmus Küttim, Anete Heinmets, Anhela Peeba.

400 m – Robin Tetto, Kenert Järvi, Marten Melter, Jens-Arland Sirelmets, Karl-Mattias Kosmanenko, Mathias Uukivi.

250 m – Silvester Leppik, Roman Järvepere, Andri Parker, Kasper Järvi, Karmelia Kees, Sofia Leppik.

Võistluse täieliku protokolliga saab tutvuda:

<http://nelson.racetecresults.com/results.aspx?CI=16267&RI=113>

Kes joosta ei tahtnud, sai osa võtta ka 3,3 ja 7,5 km käimisest. Nagu fotolt näha, võeti osa lausa mitme põlvkonna kaupa.

Kokku võttis käimisest osa 17 kõndijat.

Foto: Martin Leppik

Aiamaa kasutamise kord

Avaldame Viru-Nigula Teatajas „Aiamaa kasutamise korra“ eelnõu, et kasutajad saaksid teha parandusettepanekuid määruse eelnõule. Parandusettepanekuid saab esitada kuni 19. septembrini 2016 kirjalikult vallavalitsuse kantseleisse või e-postile aadressil: pille.kajar@viru-nigula.ee

Määrus kehtestatakse Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lg 1 ja lg 3 p 2, Viru-Nigula Vallavolikogu 20.05.2010 aasta määruse nr 18 „Heakorra- ja kaevetööde eeskiri“, Viru-Nigula Vallavolikogu 16.10.1997.a. määruse nr 8 „Viru-Nigula valla vallavara valitsemise, kasutamise ja käsutamise kord“ alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Käesolev kord sätestab Viru-Nigula valla munitsipaalomandis oleva, Viru-Nigula vallas Viru-Nigula alevikus Oja tn 1 asuva kinnistu (katastriüksuse tunnus 90201:001:0437; registriosa nr 3758150) kasutusse andmise.

(2) Mõisted

1) maa - Oja tn 1 asuv kinnistu;

2) aiamaa – kasutajale ajutisse kasutusse antav maa-ala;

(3) Maad antakse kasutada Viru-Nigula alevikus asuvate korterite omanikele või valdajatele.

(4) Maa kasutusse andmise eesmärgiks on soodustada põllu- ja aiasaaduste kasvatamist kasutaja ja temaga seotud isikute vajadusteks.

§ 2. Aiamaa kasutusse andmine

Aiamaa antakse ajutisse kasutusse 3 (kolmeks) aastaks vallavalitsuse korraldusega kirjaliku avalduse alusel. Avalduse vorm on käesoleva määruse lisaks 2.

Kasutusse andmise aluseks on maa ajutisse kasutusse andmise leping.

Maa antakse ajutisse kasutusse tasuta.

(4) Kui aiamaa kasutaja ei avalda soovi tähtaja möödumisel lepingut lõpetada, pikeneb leping järgmiseks 3 aastaks.

(5) Kasutusse antava aiamaa suurus on kuni 400 m².

(6) Vaba maa olemasolu korral võib aiamaa kasutajale anda kasutusse täiendavat maad.

§ 3. Aiamaa kasutamise nõuded

Kasutaja on kohustatud:

1) kasutama aiamaad sihipäraselt;

2) hoidma aiamaa ja sellega piirneva ala umbrohist ja prahist puhtana;

3) komposteerima biolagunevad jäätmed oma kasutuses oleval aiamaal või selleks ettenähtud kogumiskohas (kogumiskohad on märgitud käesoleva määruse lisaks 1 oleval aiamaaade plaanil);

4) aiamaa harimisel maast välja tulnud kivid paigutama selleks ette nähtud kohta (märgitud käesoleva määruse lisaks oleval aiamaaade plaanil);

5) muu olmeprügi paigaldama prügikonteinerisse;

6) mehhanismidega aiamaa harimisel valla tee ja üldkasutatava ala rikkumise korral on kasutaja kohustatud tee ja avalikult kasutatava haljasala koheselt taastama.

(2) Kasutajal on keelatud:

1) istutada aiamaaale puid, v.a viljapuid;

2) hoida aiamaal Oja ja Maarja tänavaga piirnevas küljes orgaanilist väetist, veepaake jm teehooldust takistavaid objekte tänavale lähemal kui 10m;

3) rajada maa-aluseid ja -pealseid ehitisi ja

vundamente, v.a käesoleva määruse § 3 lg 3 p 1;

4) tarastada kasutatavat aiamaad;

5) aiamaal koduloomade ja –lindude pidamine.

(3) Kasutajal on lubatud:

1) ehitada aiamaaale kerge konstruktsiooniga ja korraliku välimusega kasvuhooneid;

2) põletada oksi, lehti, orgaanilist prahti aiamaaade plaanil selleks ettenähtud kohas, täites tuleohutusnõudeid;

3) kasvatada lilli, puuvilju, marju ja köögivilju jmt;

4) kasutada maa harimiseks mehhanisme.

§ 4. Aiamaa kasutamise lõpetamine

(1) Aiamaa kasutamise lõpetamiseks esitab kasutaja avalduse vallavalitsusele.

(2) Kui aiamaad ei kasutata käesoleva määruse § 2 lg 2 alusel või § 1 lg 4 sätestatud eesmärgil, võib vallavalitsus maa kasutamise õiguse lõpetada vegetatsiooniperioodi lõpul (01.oktoober), teatades sellest ette üks kuu.

(3) Maakasutuse lõpetamisel ei hüvitata kasutaja poolt aiamaaale tehtud kulutusi.

(4) Korteriomaniiku või valdaja vahetumise korral, kui senine omanik või valdaja ei soovi või ei ole õigustatud aiamaad edasi kasutama, on selle aiamaa kasutamise eelisõigus korteri uuel omanikul või valdajal. Uuel omanikul tuleb teha uus avaldus ning sõlmida uus leping.

Aiamaa kasutaja surma korral tekib maa

kasutamise eelisõigus teistel perekonnaliikmetel.

Uuel omanikul tuleb teha uus avaldus ning sõlmida uus leping.

§ 5. Vastutus

(1) Aiamaa korrasoleku eest vastutab maa lepinguliselt kasutusse saaja.

§ 6. Rakendussätted

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

Andres Sõber
Volikogu aseesimees

Lisa 1 Aiamaade plaan
Lisa 2 Avalduse vorm

Aiamaade plaaniga saab tutvuda vallavalitsuses, valla kodulehel. Plaani saavad kõik lepingu sõlminud aiamaakasutajad.

Politseimuuseum pakub külalistele tegevuslusi

Rakveres asuv kogupere teemapark Eesti Politseimuuseum (Tallinna 3) haarab kooliõpilasi ja ka täiskasvanuid omandama teadmisi kogemuste ja tegevuste põhisel.

SA Virumaa Muuseumid koosseisu kuuluv Eesti Politseimuuseum pole muuseum, kus tuleb tunde väljapanekuid imetleda ja tohutuid tekstimassiive lugeda. Siin saab ise omal käel ja nahal järele proovida, kuidas erinevad politseitööga seotud valdkonnad päris elus välja näevad.

Kahel korrusel on kokku 10 näitusetuba ja Lastemuuseum, kus põnnid saavad pehmete mänguautodega õppida tundma liiklusmärke ja ohutu liiklemise põhimõtteid.

Näitusetubades saab Eesti politsei ajalooga tutvumise kõrvalt näiteks testida päris autos oma pidurdusreaktsiooni, sõita kaldteel, proovida väsimusprille, korraldada päris märul, katsetada fotorobotit, selga proovida politseiriideid ja omal kehal tunda eriüksuslase varustuse raskust, kavaldada üle valvesüsteemi ning ronida laserkiirte vahel, võtta sõrmejälgi ja palju muud. „Meie muuseumi suur eelis tavapäraste muuseumite ees ongi see, et külastaja saab üheaegselt osaleda reaalsetes politseitöö tegevustes ning samal ajal avardada silmaringi köitvate faktidega,“ sõnas Eesti Politseimuuseumi direktor Andrus Eesmaa.

Muuseumis saab istuda ka vangikongis, tutvuda erinevate narkootiliste ainete ja vangidelt konfiskeeritud külmrelvadega.

„Gruppidele korraldame põnevaid mängu ja eriprogramme,“ rääkis muuseumi direktor ja lisas: „näiteks saab mõõta tänaval autode kiirust, lahendada mõrvamüsteeriumit, võistelda meeskondlikult politseitöös, läbida eriüksuse rada.“

Tõsisemat tooni lustlikule muuseumile lisab kaks hooaega kestnud sari „Politseiakadeemia“. Sarja raames kutsutakse muuseumisse legendaarseid politseitegelasi, kes jagavad kohtumisõhtutel külastajatele erakordseid meenutusi oma tööst ja elust.

Üks põnevatest uuendustest on eriüksuse raja avamine. Seal tuleb riietuda eriüksuse vormi ning sinenda rajale, kus peab kahjutuks tegema seitse aktiivset sihtmärki, samal ajal mõõdetakse raja läbimise aega. Relvad on päris relvade koopiad ning laskemoonaks on plastikhaavlid.

Käesolevast suvest asub muuseumi sisehoovis kopteri vähendatud koopia (valmistatud muuseumi eritellimusel päris kopteri jooniste järgi), pakkudes külastajatele reaalse kopterilennu kogemise tunnet. „Kopter on kahekohaline ning seda on võimalik külastajal ise juhtida, katuste kõrgusele see ohutuse pärast küll ei tõuse, kuid maalähedase lennuelamuse saab küll. Pearootor töötab ning kõik tuled ja viled, ehk siis vilkurid ja sireenid, on kopterial olemas,“ selgitas Eesti Politseimuuseumi direktor Andrus Eesmaa.

Nii jagub ohtralt uut ja põlevat ka neile, kes on varem juba politseimuuseumis käinud. Uued atraktsioonid on piisav põhjus uuesti tulla.

Täpsemat infot jälgi muuseumi kodulehelt: www.politseimuuseum.ee

Kätri KAIK

VALLAVALITSUSES

6. juulil

Vajaduspõhise peretoetuse maksmine

Maksta vajaduspõhist peretoetust kuuele avaldajale.

Volituse andmine

Volitada Viru-Nigula Vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Kaja Sanderit määrama toimetulekutoetust ja vajaduspõhist peretoetust ning vältimatut sotsiaalabi Viru-Nigula Vallavalitsuse nimel

Lasteaia kohamaksu tasumine
Tasuda Kunda

Linnavalitsusele lasteaia koha eest kuni 31.05.2017.

Maa sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine

Määrati nelja riigi omandisse jäetava maaüksuse sihtotstarbed ja lähiaadressid.

19. juulil

Määruse „Sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamiseks ja arendamiseks määratud vahendite kasutamine“ eelnõu I lugemine

Vallavalitsuse liikmetel määruse eelnõule parandusettepanekuid ei olnud.

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust ühele avaldajale.

10. augustil

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust kahele avaldajale.

Projekteerimistingimuste väljastamine

Väljastada Enel Orgmetsale projekteerimistingimused suvila ehitusprojekti koostamiseks Letipea külas, Rannalaeva maaüksusel.

TERVE EESTI EEST!

SPORDINÄDAL 2016

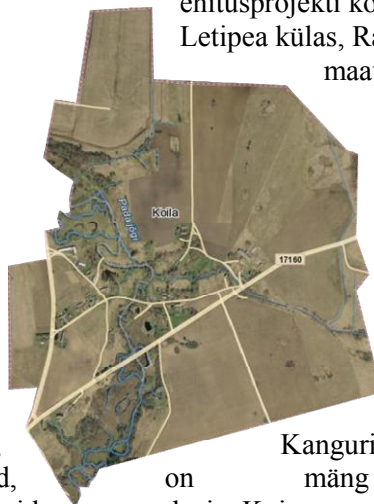
Tervispäevade sari jätkub üleeuroopalise tervisenädala raames 18.septembril Koilas

Suveperioodil on toimunud külamängud Unuksel, Letipeal. Kuigi osalejate arv on mõnevõrra langenud, on mäng endiselt populaarne. Korraldamisel on rakendatud mõningaid uuendusi. Kui enne läbiti rada jalgsi, siis nüüd on normiks liikumine ka jalgratastel. Suvisel ajal on varutud kontrollaega 3 tunni asemel 4 tundi ja pakutud võimalust korralikuks jalgrattamatkaks ca 15 km pikkusel marsruudil. Kaasatud on ka külaelanikud. Võimalusel on nad võistkonnana osalenud oma küla au kaitsmisel, mitmed elanikud on mängijaid oma taludes võõrustanud, olnud neile meeskonnatöö ülesande sooritamisel kohtunikuks või näidanud muidu lahkelt oma elamise põnevamaid tahke. Eriti tore oli külastada Kanguristi farmi, kus meeskonnatöö ülesandeks oli lehmadele asemetegemine ja põhurulli veeretamine. Siinkohal teeme seltsi poolt suure tänukummarduse nende külaelanike ja firmade töötajate ees, kes meid ihust ja hingest toetasid.

Unukse külas täitsid kohtunikerolli perekonnad Lepik, Kaljuorg, Palk ja Oras, Heiki Ruberg koos Heli Soomeriga ja Janno Vergi koos Kadi Raagaga. Slavik Astašenkov oli abiks ka küla põlluservadesse džiibi abil jälgede rajamisel ning raja mahapanekul. Harry Nurmik pakkus oma õue peal seltskonnale kogunemispäiga.

Kanguristi külas pakkusid vihma eest varju ja tegutsemisvõimalusi oma koduõuedes ja tubades perekonnad Luik, Aadli, ja Porovart, Jüri Jaanis, Aimi Virusiim, Eve Saar, Kaja Kann ning Anne Heinsaar. Osatühiing Kraavi Põllumajandus (Leonora, Birgit ja Alvar Luik) väärib erilist kiitust väljakutse pakkumise eest karjakasvatuse valdkonnas.

Iila külas tervitasid matkajaid külalislahked elanikud Ilme Silbaum, Lea Otsstavel, Reet ja Vello Kurval, Ülle Lõhmus, Gerd Mölder, Eha Leppikus, Meeli Käpa, Veljo Kupp, Lidia Laanem, Infot küla kohta andis Virgo Mäe ja teetrassi läbi metsa ning heinamaa rajati koostöös RMK ga Sander Heinla juhatusel.

Letipea külas jagasid infot ja lubasid oma taluõue: Mai Raivet, Mart Lootsaar, Taima Kivilo, Meelis Saame, Eik Saagen, Ivar Sööt, Sigrid Sädeme, Marju Vätsen ja Mati Vaagert. Kalev Sädeme korraldas oma kodusel spordiväljakul matkajatele tõsised sportlikud jõukatsumised.

Kohtunikeks on olnud veel Heili Tarjan, Tiiu Peek, Elbe Tull ja Lya Sepp. Toidulaua on kõikidel tervisepäeval keetnud ja kohale toonud Ülle koos Enno Puusepaga. Letipea kaardi aitas koostada Hendrik Peek.

Vasta Kooli lastest on kohtunikenä tegutsenud Airi Aadli, Janelle Heinmets, Gerda Porovart, Andella Tsilk, Karoline Murro, Marju-Linda Peek, Rihard Õunapuu, Thomas Järvi ja Rauno Tiimus.

Kontrollpunktides küsimuste koostamisel on keskendunud ennekõike info andmisele, mitte teadmiste kontrollimisele. Sel moel saavad eriti lapsed aimu meie külade ajaloost, õpivad tundma taimi, loomi ja pärimuskultuuri laiemas mõttes. Usun, et perega koos veedetud nädalavahetus liidab ka pereliikmeid, lisades nende ühiste mälestuste ahelasse kirkaid helmeid ja toites juuri, mis seovad kodukohaga.

Eredaid episoodide suvematkadest võiks palju nimetada. Osalejate pildigaleriid on üles riputatud fb lehele Viru-Nigula = Õnn! Soovitan sinna sõbraks hakata ja meie mängudest osa saada. Ehk nakkab pisik ka teisi.

Tervisepäevale Koilas on käe alla pannud Lääne-Virumaa Spordiveteranide Koondis. Koondis esitas meie projekti Veteranide üleeuroopalise liikumisenädala raames korraldatud konkursile, mis sai Eesti Olümpiakomitee ja Ühenduse Sport Kõigile poolt ka rahastuse. Seetõttu on sel päeval lisaks noortele teretulnud ka kõik vanemad inimesed. Neilt oodatakse aktiivset kaasalöömist lisaks liikumisele ka nõukaaja mälestuste kogumises tulevase kolhoosiperioodi kajastava foto- ja mälestusteraamatu üllitamiseks. (Raamat soovitakse valmis saada kolhoosi juubeliks 2018. aastal).

Seoses sellega soovime, et huvilised annaksid endast juba varakult märku. Siis teame korraldada matkakaartide trükkimist, transporti, toitlustamist ja mälestuste sisulist talletamist/sorteerimist. Habeme baaris on sel päeval ootel intervjuueerijad, salvestatakse lugusid, skaneeritakse dokumente, pilte, tehakse ülevõtteid endistest töökaaslastest. Määratakse kindlaks järgnevate materjali kogumispäevade või jututubade korraldamise aegu kohtumiseks Viru-Nigula muuseumis või mujal. Koha peal on inspiratsiooniks üles seatud valik kolhoosiaegseid esemeid ja pilte.

Ootame endisi kolhoosnikke või nende järeltulijaid, kes tahaksid lugusid jagada, taas vanade töökaaslastega kohtuda, aga ka ühiselt matkata jõukohasel marsruudil kodusel Koila külas.

Raamatu materjali hakkavad koguma kolhoosi endine töötaja Elbe Tull (tel 56170772) ja kunagine külanõukogu töötaja Heili Tarjan (tel 5624381)

Osalemisest Koila tervisepäeval ja transpordisoojust andke teada hiljemalt 12.09. (Kontaktel 53305730)

Ene Ehrenpreis

XI Tervisepäev Koilas

10.00 Kogunemine Habeme baari juures

11.00 START

14.00 – 16.00 söömine ja kolhoosiaja meenutamine, fotografeerimine

Osalemine võistkondadena kas jalgsi või ratastel. Noorematel rada 8-10 km.

Vanemaelistel 1 – 5 km. Kontrollaeg 3 tundi.

Oodatud on eriti kõik eakad inimesed, kes on huvitatud omavahelisest kokkusaamisest, liikumisest ja kolhoosiaja mälestusteraamatu koostamisele kaasa aitamisest. (Võtke kaasa pilte, dokumente, esemeid endistest aegadest)

Toitlustamine ja transport on organiseeritud.

Inspiratsiooniks avatud kolhoosiaja väljapanek.

Oma osalemisest ja transpordivajadusest andke teada kuni 12.09. 2016 tel 53305730

Toetuse taotlemisel oli abiks Lääne-Virumaa Spordiveteranide Koondis

Suvemeenutus

Sel suvel toimus Mahus neli kultuuri-sündmust – jaanituli, sõbralaat, pilliroo-festival ja muinastulede öö. Ervin Lemberi fotomeenus pilliroofestivalilt, kus rahvale pakuti kultuurisündmuste, käsitöötubade ja muu põneva kõrval ka paadisõiduteenust. Isegi ilm on läinud suvele tüüpiline ...

Sõeluuringud on lihtsaim võimalus ennetada vähki

Made Bambus, haigekassa esmatasandi paketi arenduse talituse spetsialist

Sõeluuring on terviseuuring, mis on mõeldud eelkõige tervetele, ilma kaebuste ja sümptomiteta naistele emakakaela- või rinnavähi varaseks avastamiseks. Kuna emakakaelavähi varajased sümptomid jäävad naisele endale tihti märkamatuks ning ta tunneb ennast täiesti tervena, siis on väga oluline PAP-testi regulaarselt anda. 2016. aastal kutsutakse emakakaelvähi sõeluuringule naisi sünniaastatega 1961, 1966, 1971, 1976, 1981, 1986.

Rinnavähki on võimalik avastada aga varem. Üks selline võimalus on sõeluuringute käigus kasutatav radioloogiline uuring ehk mammograafia. 2016. aastal kutsutakse rinnavähi sõeluuringule naisi sünniaastatega 1956, 1958, 1960, 1962, 1964, 1966.

Osalemiseks ära jää kutset ootama

Naised, kelle sünniaasta on kutsutavate sünniaastate nimekirjas ja kellele pole viimase kahe aasta jooksul tehtud rindade uuringut või viimase kolme aasta jooksul PAP-testi, saavad sõeluuringus osalemiseks nimelise kutse.

Et kutse saadetakse rahvastikuregistris olevale aadressile, tuleb kontrollida, kas see on õige – muidu ei jõua kutse aadressadini. Seda saab hõlpsalt kontrollida riigiportaalis www.eesti.ee. Koos paberkutsega saadetakse E-Tervise patsiendiportaali www.digilugu.ee ka elektroonne kutse, mis on nähtav saatekirjade alt.

Emakakaela sõeluuringutele registreerumine Rakvere Haiglas tel: 3229 780

Rinnavähi sõeluuringule registreerumine:

Tallinnas ja Harjumaal

Põhja-Eesti Regionaalhaigla, Sütiste tee 19	tel. 6172 405, 5300 6334
Mammograaf Rinnakliinik, Sütiste tee 17	tel. 6274 470
Ida-Tallinna Keskhaigla, Magdaleena Polikliinik Diagnostikakeskus, Pärnu mnt 104	tel. 606 7684, 5362 8909

Sünnipäevad septembris

Florieda Ots – 91 (12.09)
Rutt Õunapuu – 87 (22.09)
Lehte Normak – 87 (25.09)
Taina Lumiste – 84 (22.09)
Helgo Ruberg – 82 (27.09)
Ivo Tomeri – 81 (07.09)
Asta Plato – 81 (28.09)
Aarne Seene – 80 (17.09)
Raiza Koltsovskaia – 80 (27.09)
Eino Puhilas – 80 (29.09)
Maret Vendla – 75 (02.09)
Malle Laugas – 75 (04.09)
Tiiu Valk – 75 (06.09)
Aime Roopa – 75 (12.09)
Illi Pöder – 75 (19.09)
Maria Lissina – 70 (29.09) Palju
Jaak Tikerber – 70 (23.09) õnne !